

An American newspaper, printed in the Windish language, promulgating American ideas and principles to liberty loving Windish race
Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlovenecov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

Nájvékse i nájbole rasürjene vendszke novine vu Zdrüzensi Drzséla, steri vszáki réd vu Ameriki zsvoucsi vendov szlisnoszti szlüzsi.
Szhája vszáki pétek

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

VOL. IV. LEJTNITECSAJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN.

AUGUSZTUS 29, 1924.

No. 35.

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Na automobilaj poszvejte vizitejranye

Bethlehemszki Motor Club je szedenájszet stácij goriposztao naj automobil poszvejte vszáki lehko dá vizitejrati do septembra 1-ga, ár právda tak zapovedáva.

Vszáki Bethlehemszki automobil lásztik naj szebi za duzsoszt szpozna ino naj "headlight" poszvejte dá vizitejrati vu tisztom garázsni, steri nájblizse knyemi lezsi i stere eti tüdi doli szpisemo. L. L. Sterner, Broadway, C. L. Hoch and Son, Broadway, City Garage; Fries Motor Car Co. Elizabeth Ave.; R. & R. Auto Supply Co. Linden Street; Bethlehem Batt & Ign. Service High Street; Nagy Bros. Linden Street; Foering Motor Co. Linden Street; West Side Garage W. Broad Street; Jas. R. Hart W. Broad Street; Stearns Motor Co. W. Broad St.; Miller Motor Car Co. W. Broad Street; Trumbower-Dietrich Motor Co. W. Third Street; Bessemer Service Station, E. Fourth Street; Geyer Auto Co. Hellertown, Pa. Rickert Motor Car Co. Hellertown, Pa. Wolf Garage, Northampton, Pa.

Naj sze vszáki motoriszt neprípravngoa pregányanya z-tém, ka szi szvoje poszvejte vu tej nisterni garázsaj dá vizitejrati i tak de brezi vsze nevoule szeptembra 1-ga, gda tá právda vu zsitke sztoupí. Kí pa nede meo z-vizitejrane poszvejte, tiszti sze lehko tou vesáka, ka ga dojprímlejo ino ga pokastigajo.

Regisztácie dnévi

Regisztácie dnévi bodo szeptembra 4-ga i 16-ga, pa oktobra 4-ga. Na té dnéve naj vszáki pázi i naj regisztera, ár naci nede mogo voutati na jeszénszki odebéranyaj. Trijé dnévi szo záto vöodloceni, ár tak vszáki lezsej kcoj príde, kí pa nede regisztero prvi ali drügi dén, tiszti esese záto izda casaz má na szlejdjen dén, kakti oktobra 4-ga. Ali na tou nisece neszmi pozábiti, ka county receipt-e more szebov meti od etoga leta pa tüdi pörgarszki papér, kí je nej eti vu ameriki rodjeni.

Ceplenyé

Za pár dnévo szve váraske soule pá odpréjo za 1924-25 leta terménus i vu tej pár dnévaj sztariske vsze morejo pripraviti za deco naj vu rédi prídejo vu solszko delo. Edno nájbole imenitjezke csinejnye je, glédati za ceplenyé. Právda naprej píse, ka vsze deca more vceplena biditi, stera v-soulo hodi, za stero ga volo sztariske naj glédajo za tou, ka naj deca toj právdi szpuni tou pred solszkim odperányom.

Zdrávja znamejnye je trno potrejbno notri zdrzsati. Mí szmo zse lehko vidli tákse nászhaje, steri szo szhájali od toga, ka je za decinszko zdrávje nej tak oszto bilou za notri drzsati, kak zdej etoga hípa. Ali ka sze je te zgoudilo? Beteg za betegom i dosztakrát szo zse soule mogle doli zaprejti, ár je nej bilou szlobodno deco vküpszütiti vu eden sereg. ár je

beteg med nyimi ládo. Jesztejo betegi, kakti: bleki, diftéria kolera i drügi poznáni i nevarni betegi, steri sze vsze lehko obvarjejo, csi notri zdrzsimo tou, stero nam právde naprej písejo. Ali k-tomi je trno potrejbno sztarisov pomoucs. Sztariske morejo szvoj tao szpuniti i drügo pa szpuni solszki ravnitelje i solszki vrácsitelje, ka pazko májo na tou, naj deca zdrava osztáne i naj mocsna gori raszté.

Szlejdneyi solszki Piknik

V-nedelo, augusztusa 31-ga príredí Szlovenszka R. Kath. Fara letosz szlejdneyi solszki piknik vu szv. Jozsefa Fárnom Parki, na stero ga zse vszi szlovenski i prijátelje z-postüvanom pozovéjo. Prireditelszto sze je poszkrbello za nájbougo jejsztvino i pítvino, tak tüdi za prvevszke goszlare. Vszáki naj vöponüca tou príliko, ár letosz vees piknikov tá fara nede drzsála i sto zná, csi sze drügo leto nájdemo páli tak veszélo vszi vküper. Zvöntoga pa te szlejdneye letosnye veszelece dohotek sze na dobrotiven cil, na nouvo soulo obrné. Nisece naj nezamüdi tála vzéti, steri szo zse bilí na solszkom pikniki, tiszti znájo, ka je lüsen i gvüšno zdej pá vszi tam bodejo, steri szo pa esese nej bilí, naj zdej sztálno prídejo, ka naj oni tüdi znájo, kak de tam veszélo v-nedelo popoldnévi.

Velki Bazár bode prísesztni keden

Tákse szenzácie szo esese Bethlehem várasa prebiválci nej vidli, kak zdej bode, gda de: A Munkás Betegs. és Önképzö Szervezet od Szept. 1-ga do Szept. 6-ga 1924, száksi vecsér ob 6. vöri zacsétkom **VELKI BAZÁR** obdrzsávao, na kükli Evans i Cemetery streetaj, med Némiskim i Vögrszkim Hallom. Vszáki vecsér igroua i pleszbode.

Na té Bazár pridoucsi lüdjé do vu trno leppe vrejdnoszti blági videjnya tao meli. Ksenki ta vöspilániva dvá falata \$15.00 vrejdní Kjúpi Dolly-ji; dobí sze esese doszta vrejdnoga gvanta i drügo za nüc valon blágo.

Troustanye je, ka de Bethlehem i okrogline lüdsztvo podpéralo nas lejpi cio, záto ár je od Bethlehemszskoga Vögrszkoga Delavszkoga douma gues. Z-postenyom Bazára prireditelszto.

Piknik za nouvi vögrszki Delavcov Dom

Zdej v-nedelo augusztusa 31-ga popoldnévi, A Munkás Betegs. és Önképzö Szerv. obdrzsí szvoj nájvéksi Piknik vu etom leti vu University Parki. Vszáki dobro zná, kí je zse bio na tom drüstvenom pikniki, ka zse lehko dobro csüti i rávno zdej tüdi tak, ár nika nede falilo. Bode dobra jejsztvina, hladna pítvina i dobra muzsika. Záto pa kí sze scsé dobro csücsüti, naj príde na té Piknik.

Anatole France-a píszmo k-amerikanszki zszenszka

Te prestímáni favricski píszátel tou porácsa amerikanszki zszenszka, ka naj zacsnejo boj prouti bojnszkomi porüsávanyi

Anatole France, szvejtá hèresen i prestímáni francuski píszátel je preminouese dní píszmo poszlo k-tisztim amerikanszki zszenszka, stere szo za znicseni francuski presztov na podpéranye peneze kolektale vu Ameriki ino tiszto szo preminouese dní vu Francuski orszáj prineszle. Vu píszmi med vecsim szledéce píse:

"Dopüsztite mi, ka naj Vász pozdrávlam, jasz, kí szam vu tekáji mojecha zsitka znábüdi doszta falinge vesino, ali na szlejdneye szam na ono míszel príso, ka szamo ona vláda má jus na bívatek, stera z-lüdsztva zadovolnosztjov lüdsztvo szlüzsi.

"Nas orszáj je edne hamisne díke krívoga vörvanya rob ino trpi, no csi tou trpejnye nesece pripoznati. Ví szte zednoga bogátoga indusztrízskoga i trzstvenoga országa príse eszi ino mi dopüsztite, ka naj Vam povém pár rejcsi.

"Ví szte zszenszke, ino kak zszenszke, szte bátrivnejse od moskov. Obránite eslovecsenszto. Ví morete gori vzéti boj z-onov groznoszjtov, stera sze nam protíjo. Zacsnite bojno prouti bojni.

"Odürjávjate bojno z-nezgovornov odürnosztjov. Odürjávjate ino previdite, ka sto vu bojne szlüzsi sztojí, tiszti grejh vesini prouti eslovecsenszto. Nedájte sze zavoditi od one hamisne díke, stero bojna pomejni. Znicite bojne düh. Zszenszke, matere, toga ideála vu szlüzsi sztojte ino csi tou vesinite, szamo vu onom pripejtjej vesinite za isztino szlüzbo eslovecsenszto".

?? Zakaj te placüivali za vskej, csi ga lehko ksenki dobíte pri **Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.** Sparajte tiketi do \$25.00

Kaksa bode pridoucsa bojna?

Národov Lige glásenyé na modernejse bojnszke prílike, kak do lezsej neduzsno lüdsztvo márijali za vszamogoucsi kapitalizmus

Z-Párisa glászijo: — Národov Lige edna podkomiszia je preminoucsi keden glásenyé dála vö od onoga brodjávanya, stero je z-onimi porüsávajoucsimi nápravami prikapeseno nadaljávala, stero do vu pridoucsaj bojni nücali.

Po tom glásenyi je prej esemérni gáz, stero ga szo vu preminoucsaj szvetszkoj bojni nücali, de isztinszko szamo dete-esa spila pouleg one nouve porüsávajoucsie náprave, modernejse prílike znicsávanya, stere vu pridoucsaj velkoj bojni vu nücanye szpraviti.

Komiszia szvoje glásenyé na tiszti prestímáni znáncov preszvetlocsenyé podlága, kí szo na tou gledoucs nágibni bílí z-potrejbnov információjov szlüzsi.

Talianszki, francuski, engliszki i amerikanszki kémikuske, kí szo vu tej pítanyaj polno domácsni, szo podelili potrejbno informácijo Národov Lige podkomisziji.

Z-recsjov pridoucsa bojna je trno szelna. Vees lüdsztva szpokolejo, kak vu preminoucsaj bojni, ár vmárjajoucsoskér vszígdar za popolnejso rédijo.

Lejpo vövidejnye je tou za nász sziomáke...

Bole pesz, kak pa deca

Nej dávno szo gorizglázili vu Eastoni na szodníji James Bishop-a z-Freemansburga, kí je szvojoj deci nej dao sztroszka, szamo je psza obilno krmo. Na tou je Pfeifer eastonszki drzsélszki komiszár gori obiszko Bishop-a dom, gde je deco vu táksem sztáni najso, ka sze je szkoron zoszago, sztrasno szo hitváni i szlabi bílí. Vönej na dvoriseci je pesz vu szvojoj csajki puno meszá meo ino je tak debeli bio, ka je komaj sztao. Pfeifer je psza dao dojsztrüti ino je gori dao Bishop-i, ka csi szvojo deco nede rédno krmo, ga vesaszí dá zaprejti.

Republikánci ino Progresszije

Burton K. Wheeler, Montana drzséle szenátor, progressziov podprezident kandidát je preminouese dní príso nazáj vu Washington z-vakácije. Ob toj prílike je naprej dao szvoje previdejnye i poszkušanye od pridoucsaga prezidenta odebéranya.

Vu szvojem gucsi je doszta intereszántnoga povedo. Tou je naglasüvao bár, ka sze vu blíznyem odebéranyi, pa náj-mre zse zdej vu odebéranya kampányi demokrátje trno malo racsunajo, bojüvanye szamo med progresszívami i republikánci bode.

Vszáko znamejnye na tou vadlúje, ka Wheelerovo proroküvanye je nej brezi fundamenta. Demokrátje nemajo programa, szamo kandidáte májo. Zájenno republikánci, kí szo rávno tak nika nej vrejdní, znábüdi esese hüsi na tou gledoucs, ali tej szo zdej na ládányi, vu nyigovi rokaj je adminisztrácija ino sze z-cejlov mocsjov na tom zsurijo, ka naj sze li za lejpe fárbajo pred amerikanszki lüdsztvom i táksega hípa sze ne szpomínajo od olijove svindlaríje, lüdsztvo je pa trno pozablivo ino sze zlehka dá voditi za nosz, csi naci nej, te z-"mázanyom" sze bole skalí... ino vu tákso formo sze priblizsávajo k-amerikanszki lüdsztvi.

Progresszívje zse naci sztojjo. Tej májo posteni program, stero ga popolno na drouvni razlozsíjo pred voutomivajoucsimi pörgari ino tüdi sze vszáki posteni i trejzno miszlécsi pörgar pridrüsi k-tomi párti, steri je bár esese trno gingavi, ali záto sze dönok trno lepou i mocsno ríva naprej, csi rávno nema za szebov kapitaliste, velke bankári, steri bi z-zsmetnimi millionami podpérali nyigov odebéranszki kampány, kak republikánci ali demo-

krátski párt podpérajo. Lüdsztvo, csi rávno pomali, ali gvüšno gori príde na tou, ka je nyigovo meszto nej tam, gde szo bogátci, fabrikantje, bankárje, penezje brezi postenoga programa, kí politiko za szvoj business ponücajo gori, nego tam, gde szo máli lüdjé, gde je delavno lüdsztvo ino tou je progressziven párt, steri po tisztoj pouti scsé dale idti, stero je Washington i Lincoln oznamejno vö ino z-steri szo republikánci i demokrátje zse dávno doli odísi.

Ino tou je szveklo razlozsénye tomi, ka zakaj sze nazáj potisznejo republikánci, nájbole pa demokrátci kandidátje vu odebéranszkom kampányi. Isztina je bár, ka republikánci mocsno sztojjo, ali nyigovo sztávo jedíno tou pomága, ka szo oni na ládányi, kí májo príliko lüdsztva vüvazen vöponücati szamo z-ednim práznim programom. Ali progresszívje dájo príliko amertkanszki lüdsztvi na tou, ka naj szí politicsno premisláva.

Demokrátje pa szamo na tou dájo príliko amerikanszki lüdsztvi, ka naj sze szmejé. Ino politicsno zrejloszt pomejni tou, ka sze na John W. Davisi, demokrátskom kandidáti lüdsztvo szamo szmejáti more, kí ji potvorno "lubi" ino Wall Street posteno szlüzsi. Tou je dobro znamejnye, tou je zse brezi dvojúvanya politicsne osznovlenoszti znamejnye.

La Follette je ednáki eslovek, kí ne zsmíce szvoj program szem-tá, Coolidge sze tüdi za táksega prikazsüje, isztinszko odebéranszko bojüvanye med nyidva bode, z-steroga sze tak obecsáva po vszákom znamejnyi, ka niti eden nedobí potrejbne vecsine ino kongresszusa dojde ono gordánye, ka odebéré nouvoga prezidenta.

Nej trbej szrebrni dollárov!

Lüdsztvo doszta bole rado má papérne dolláre, kak pa szrebrne "taligino kolou"

Kak szmo preminoucsi keden píszali, penezno miniszterszto je mocsen kampány zacs-nolo prouti papérnim dollárom ino za szrebrne dolláre.

Sztális je tou, ka Zdrüzensi Drzsél lüdsztvo doszta bole rado má papérne dolláre, kak pa szrebrne. Tou tüdi má szvoj zrok.

Szrebrni dollár prevecs velko meszto prevzeme vu zsebki, zvöntoga je pa trno zsmeten tüdi. Papérni dollár je pa lehki i prijétni za zsebko. Szamo ka penezno miniszterszto tou právi, ka papérni dollárov vu cirkulácijo prinesenye na trno drágo príde. Záto kosta doszta—zvöntoga, ka je papér, fárbá, kémiesno delo tüdi drágo—ka sze trno frisko ponüca. Dollára zsiték je poprejkr raesunano szamo 6 meszcevo dugi.

Preminouese leto szo 500,000,000 falátov papérni dollárov stampali. Ino zdej zse pá trbej novejse stampati.

Tü je problém: papérni dollár je trno drági, lüdsztvo pa nesece szrebrne dolláre. Bilou bi edno razlozsénye. Nikso szrejdneyo pout nájditi med papérnim i szrebrnim dollárom. Penezno miniszterszto szí je na tou miszli, ka nikso medíno dá napraviti, k-dollári priszpodobno, ali stero naj ne-

de tak velka, pa nej tak zsmetna, kak dollár.

Ali za volo valáne právde nemre doprineszti. Právda naprej píse, ka vu szrebrnom dollári kaxe vnozsine szrebro more biditi. Penezno miniszterszto sztopáje naprávi vu tom poszli, ka naj tou právdo presztávi z-kongresszusom. Ali tou szo záto vözglázili, ka je vsze tou szamo probanye. Ár csi do vidli, ka de sze lüdsztvo potomtoga tüdi bole drzsalo k-papérnim dollárom, te nedo dale szrebrne prisziljávali.

Zgübíla je tozszbo obrejzana dekla

Vu Atlantic City-i je edna Lura Norton iména dekla, stera je kelnarca vu ednom restauranti, touzsila ednoga tamosnyega barbejra, kí nyej prej po moskom zrezo vlaszé doli, csi rávno je ona nyemi tak zapovejdala, ka naj nyej pojbinszko frizuro naprávi, za tou ga je z-tozszbou 500 dollárov kvára povrnejnye térgyala, ali birouv je doszta esednejse szoudo, kak szi je pa ona miszli, ár jo sztiro domou zsnýenov tozszbov.

POZVÁNYE

Pittsburgh, Pa. i krogline Szlovencom!

Prvo Szlov Bratovesine Pomágajocse Drüstvo
Drügi fiók vu N. S. Pittsburgh, Pa.

1924 Szeptembra 1-ga, v-Pondelek vecsér
vu szvojem lásznom doumi 1013 Spring-Garden Ave.

Labor Day Bál

obdrzsi, na stero ga vsze Pittsburghszke i okrogline kotrige i drüge szlovenszke brate i szesztre z-pozdravlejnym pozáva bála Prireditelszto.

Notrisztopejnye: Zszenszke 25c, Moski 35c.

Gorioproszimo vsze postüvane szlovence vu Pittsburgh-i i okroglini, naj na tom "Labor Day" báli vszáki tao vzeme, ár tou zdej prvi bál bode vu szeptember meszeci.

Za zsmajno jejsztvino i hladno pítvino, tak tüdi za dobro muzsiko sze poszkrbello prireditelszto.

Bála zacsétek vecsér ob 7 vöri.

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto ..... \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

Konferencije

drzsati, potüvati z-ednoga orszávu drügoga ino sze pogájati na ednom i drügom, pa nika nej vesiní, doszégnoti za národe — z-toga szejtój cejla delavnoszt kapitaliski politikusov, miniszterov ali namesztnikov. Konferencijo za konferencijov drzsíjo, ednook vu etom országi, drügoucs vu tiszto, ali na tej znameniti konferencijaj szo escse nigdár nej szkoncsali kaj táksega dobroga, stero bi delavnomi lüdsztvi hasznovito bilou, ali esi rávno gyér notri pride káksi postenejsi punt vu tiszte, kontraktuse, vej ga tak nezdrsíjo notri, nego vórno zdzísíjo tiszte punte, steri szo vugodni Morganom, Vanderbiltom i drügim kapitalistom ino nyigovim vórnim szlüzsbénikom. Zakaj vrági szo tákse bojdikaj konferencije? Véndar záto, ka naj rázlocni politikuske, steri tam tao vzemejo, májo "good time" na orszacsíki penezaj?

Coolidge prezident zdaj pá scsé edno nouvo konferencijo vküper pozávati na januán prvoga vu Washington — kak od tiszte glászijo — od stere zse naprej známo ino lekho za gvúno vzememo, ka nede drügo, kak szamo szleparia pred lüdsztvom, pred onim lüdsztvom, stero sze ne navdúsáva za novejsio, groznejso bojno, stero lüdsztvo je zse probalo i kostalo z-bojne, tiszto vecs ne zselej zsnýe, tiszto pretrejzenomi lüdsztvi meszto meszársztva, porúsávanya i znicávanya zsítek trbej, miroven zsítek ino produktívno delo na oblájzsanye cejloga cslovecsansztva. Ali ka naj tákse trejzno miszlécsé lüdsztvo tüdi vözadovolijo nisteri politikuske, záto na szleparijo scsé Coolidge vküper pozvati edno tak imenüvano Mednárodno Razorozenja Konferencijo.

Ali za bozso szvéto volo, ka dönok scsé Coolidge z-touv konferencijov? Ka sze nam prikazsüje za lejpoga z-tém csinejnyom, da dobro známo, ka tou nema niksega razmejnja. Neracsunamo dokázov lekho naprej prinsézemo, ka niti eden ország nezdrsí notri tiszto zavézanye, ka nede sou vu bojno prouti etomi ali tiszto národí; tákse nika-nej-vrejdne pogodbe szamo tecsász valájo, dokécs steroga prilozsnoga országa kapitaliske dosztjnosztí tou nezselejo, ka naj zavolo véksega profita neduzsno lüdsztvo páli na mesznico sztirajo, ali szamo tecsász nej, dokécs szo nej zadoszta pripravleni na tou ino esi szo krédi, potem fücskajo na vszáke pogodbe, kontraktuse ali na zavéznístvo.

Známo, ka szmo pred prezidenta odebéranom ino Coolidge-i je potrejbno na voutome ino vu táksio formo szi scsé szpraviti vecs voutomov od pacifisticsni pörgarov, ka dá vküper pozávati edno mednárodno razorozenja konferencijo, stero je pred lüdsztvom persze drügo nika nej, kak szamo eden "bluff". Ka sze nam dönok prikazsüjejo za lejpse, kak szo pa vu isztini! Jeli szi nisteri politikuske i generáliske tou miszljíjo, ka lüdsztvo tou ne vzeme na pamet, ka oni szploj drügo csiníjo, kak pa glászijo? Tú je na prilíko "Obrambi Dén", stero je eden szvekli dokáz amerikanskoga militarizmusa, steroga niscse nemre zatajíti, ár té opomínajoucsi dén zdaj szeptembra 12-ga bode obrzsaní, pri sterój prilíki cejlo amerikanszko vojszko i marinarsztvo vküper szprávjíjo ino oborozsijo z-vszákeféle rozsjom ino do drzsali vojszküvájoucsio vádbo, ka naj vídijo, kak mocsna je ino na koj je szpodobna amerikanszka vojszka, steroga potrejbcsino z-tém razlozsíjo, ka je Ameríki potrejbno na orozsno "obrambo". Szamo tou bi radi znali, ka zakaj? Steri ország sze scsé posztaviti na Ameríko? Steri ország bi na tou szpodoben bio?

Drügi dokáz je pa tou, ka po cejlog Ameríki bojnszko-ga düha filme kázsejo vu mvingaj, z-sterimi mladézen keoj vádijo k-orozsji ino naj sze navdúsávájoucsio bojne. Táksi kejj szo kázali tüdi eti vu Bethlehemi preminoucsi keden pod titulov "The Spirit of the U. S. A.", steromi szo neszmerne reklám napravili po cejlog vársi i steroga szo pri vszákóm kázanyi pred napunyenim presztorem pokazali notri. Persze nej je bio drügo té film, kak amerikanszki szoldákov vojszküvanye na francuskom frontí prouti némcom, stero za isztino níksega razmejnja nema zdaj kázati, gda vszígdar szamo od vekivecsnoga szvetszko-ga mirü predgajo. Ali dönok naprej vzemejo táksi bojnszki film ino propagando rédijo zsným kre bojne, naj notri vcepíjo vu deco vmorsztva düh, kak morejo klati, meszáríti szvoje "neprijátele" ino tüdi je bio nászhaj, ár szo nepremíslena deca i zsenzke burno pokale cejllícajt tou filmi, kí nevejo, ka pomejni táksi boj vu isztin-

Rádio ino Politika

K-velkomi pozványi je prisio rádio vu prezidenta odebéranzskom boji. — Cejle Ameríke lüdsztvo lekho vu ednom vrejmeni csüje velke korteske gouvore

"RADIO". Kelko csüjemo od nyega. Ta "csüdna náprava" je za isztino podzajéla cejloga civilizéranoga szvejtá národe, ali nájbole amerikanszki národ. Ameríka je náglósztí, vözbrodjenja zapszlávavnosztí domovina ino dá sze razmiti, ka rávno vu etom országi je gráto rádio nájbole lüden.

Priblízsváva sze prezidenta odebéranje, prve kampányzke gouvore szo kandidátje zse obrzsalí ino ob toj prilíki je rádio-ji znouva velko pozványe zíslo. Ino kandidátom je persze prilozsnost tou, ka naj od nyigovoga povejdanya li kak nájvees lüdi szi szprávi znánye. Na preminoucsí trej konvencijaj — na republikánszkoj, demokrátszkoj i progresszivszkoj konvencijí — szo zse vu znányi bílí z-rádíjo znamenitosztjov, stero je poszvedocso tiszti násztajt, ka je nisteri gouvorníkov gúcsé rádio neszao dale k-amerikanszkoimi lüdsztvi.

Na dobro valon, vrli, szvoje politicsne düsnevejszti vu znányi bodoucseni amerikanszkoimi pörgari sze je nej trbeio jedno zadovoliti z-tém, ka znovin kákse informácije dobí na konvencijog gledoucs, nego z-pomocsjouv rádio-ja je gouvorníkov gúcsé szam tüdi meo prilíko csüti. Sztáva je tou, ka je od tiszti mao vu prezidenta odebéraní escse véksa szlüzsbá dojsla rádío-ji. Tou sze dá tüdi prerazmiti. Prezidentkandidátov programszki gouvori szo nej szamo kre amerikanszke sztráni znameniti, nego kre mednárodne politike gledoucs tüdi.

Ameríka nemre, nadaljávatí provinciálno politiko. Vu onom megúenyi, gda sze je Ameríka demokrácie na mentüvanye z-hamisnov reesjouv notri vmejsala vu divjo szvetszko bojno, je neszmerne mednárodne duzsnosztí tüdi vzéla na szébe. Trno té duzsnosztí szo persze nej szamo tecsász bílé vu valánszti, dokécs je szvetszka bojna trpejla, nego od tiszti mao tüdi.

Vszáki novínestéjousi eslovek dobro zná, ka sze je szvetszka bojna escse szamo vu teoríji szkoncsala, ár vej vu isztinosztí sze je escse itak nej dokoncsala. Nájzádnja londonzka konferencia je tüdi eden naturáli dokáz escse itak bívajoucsé szvetszke bojne. Europevekevicsno mantránye, kommunisticsno gíbanje na Balkáni, némski militaristov nepesztanno protüvanye, vszi tej prikázi na tou vadlújejo, ka sze je szvetszka bojna szamo po formi preminíla, ali níkak nej vu bívoszti.

Amerikanszki politikuske — koncsimár tiszti, vu steri

nosztí, ali brumbrali szo tiszti, kí szo zse probali bojne vszáko trpejnye.

Ameríki je nej bílou potrejbno vu preminoucsio bojno idti, na nyou sze niscse nej posztávlo, tou vszáki zná. Ali té vszamogoucsí kapitalizmus jo poríno notri, ár szo bankárje, fabrikanti, velki trzsci znali, ka bojna nyim neszmerne profit prinsézé, prouszno lüdsztvo pa naj trpí, naj placsüje i naj jí kolejo, vej sze oni szkrbíjo na tom, ka deco tak vcsío vuj soláj, szoldacsíjo tak mujstrájo, ka naj sze ne preszvejtíjo ino naj vórni bodejo tisztoimi szisztemi, steri szi zsnými tak lekho dene, kak je zmosznomi kapitalizmusi vszígdar vugodno.

Záto mí nika dobroga ne csákajmo od tiszte konferencije, stero de Coolidge vküper pozávao, ka do sze od mednárodnoga razorozenja pogájali ino naj szkoncsajo tam kakoli, esi vcsaszí tou, ka navekiveke doli podpínejo bojnam vszi nazoucsi bodoucsi politikuske ednoglaszno, dönok vu tisztoj vóri vdári vö bojna, gda do kapitalisti scseli ino csi sze vszi na glavou posztávíjo, li do oni meli isztino, ár gde je kapitalizmus goszpoud, tam je pravica, ár je PENEZ vszamogoucsí i zmoszni ravniteo ino politikuske tou pout szamo brezi znamenitosztí figure posztánejo.

rejszan diplomaticsni kvalítási tüdi jesztejo, — persze znájoucsio vsze tou.

Ali nej szamo ka oni znájoucsio, nego z-politicsnov z-rejlosztjov ládajoucs amerikanszko lüdsztvo tüdi. Ino tou vu znánye zvévsi je razmeto, ka prezidenta odebéranja rázlocsne momentume orgánicsno prigljíjajoucs notri vu mednárodne znamenitosztí probléme tüdi.

Coolidge, kak republikán-cov, Davis, kak demokráto v La Follette, kak progresszivov kandidát szamo vu onom pripejjetj osztáne za isztino konczekventni vezdásnýega hípa k-báklavim i velkoga stila politicsnim térgyanom, esi vu odebéranzskom boji nede nadaljávali strucpolitiko, nego rejszan vözdignejo Ameríke znamenitosztí ino Ameríke sztávo z-mednárodne znamenitosztí problémi prikapseno.

Ocsíveszno je, ka do sze rázlocsni kandidátje vu szvoji kampányzski gouvoraj poetom toga bole zezávati na té pítanya, ka szo do eti mao zamüdíli. Ino amerikanszko lüdsztvo de melo prilíko po rádio-ji tak csüti nyigova vjavlenya, tak vu znánye vzéti nyigova previdejnja, kak esi bi jí dírektno vídli i csüli.

Csi Calvin Coolidge vu Washingtoni scsé szpravicsati republikánszko adminisztrácijo, té gouvor priblízsi tiszte tüdi, steri vu San Francíski prebívájoucs. Od toga de sze rádio szkrbo. Ino esi Davis vu Chicágo namejni popolnejse vözdignoti vu szvojem gúcsio tou, ka je na republikánszko adminisztrácijo zse vcs nej potrejbno, ár demokrátie bole znájoucs, ka trbej országi, te tüdi med amerikanszkim lüdsztvom i gouvorníkom de poszredüvanye, kak dírektno relácijo csínecsi faktor, rádio szpuní notri. Ali esi pa La Follette vu szvojem vu Milwaukee-ji drzsánom gouvori de sze zezávao na tou, ka szo nej republikánci, pa nej demokrátie prilicsni na tou, ka bi szpunili szvojo duzsnosztí kre országa, stero je nyigovo gordánye, rádio de sze szkrbo od toga, ka naj tou vözglásenle dírektno má nászlad na tiszto toga amerikanszko-ga pörgara tüdi, steri vu New Yorki, ali vu Clevelandi prebívájoucs.

Z-reesjouv rádio je znameniti kampányzski faktor, kak sze je zse do eti mao poszvedocsiló. Szamo edna falíngajeszte v-tom ino tá falíngaj je tou, ka szi eden szíromaski delavec nemre notri vpelati rádio vu szvoje prebíválícsé, ár vu etom kriticsnom vérsztvenom cajtí na tákse níkak ne zíde, tak pa szamo podnoseni, bogatejsi lüdjé májo prilíko na rádio poszlúhsati prezident-

kandidátov gouvore.

Dönok sto bi szi miszlo na tou escse szamo pred nisteri pár lejtajt? Sto bi szi miszlo, ka na rádio tákse velko pozványe csáka? Pozványe, stero je intereszántno, vrejdnosztio i hasznovíto.

Jesztejo lüdjé, steri sze dvojjújejo vu csüdaj. Zájenno jeli je nej nevtajeno, ka szo technicsne náprave edne vrejdnosztí z-csüdami? Rádio szo vu zádnyi meszeczaj na telko za popolnejsega napravili, ka zdaj zse za isztino z-popolnov csiztousov lekho csüje glász tisztoimi tüdi, steri od nász na jezéro májlov dalecsíne gouvor drzsi.

Predstírámí lejtaimi bi szi escse niscse nej vüpo miszlití na tou, ka de rádio dobra pomocsna prilíka prezidenta odebéranja kampányi. Ino esi bi pred stírámí lejtaimi rádío-ja tou velko pozványe escse vu csüde racsun slo, ino zdaj zse je za isztino gvúno, te szi zse lekho premísláva eslovek na tom pítanyi, ka za stírí lejta na kelko za popolnejse napravíjo rádío ino vu za stírí lejta drzsánom odebéranja kampányi kákse pomocsno pozványe szpuní tou csüdno gornájdjénje? Vu náglósztí, gornájdjénja ino toga vu náglój odájí je Ameríka prilicsna, Ameríka szvojo velikoszt, zmosznosztí tomi lekho zahváli, ka je rázlocsne gornájdjénosztí znála trzstveno vu vrejdnosztí prinseszti.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE SPECIALISZT

DAVID SPILBERG
VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

HIZSE ZA VÖDATI

Prínsasz sze hizse vödájoucs na kédsne ali na meszece.

Fájni notri szprávlene hízse, elektrík i gáz poszvejt.

AMERIKAN HOTEL

311 E. 3rd Street
Bethlehem, Pa.

AMERIKANSZKI GOTOVIPENEZ DOLLÁRE

plácsamo vö tam prejk vu steromkoli vársi ali vézsi, brezi dolipotégnyenosztí, po posti ali pa po telegráfí.

SIFKARTE odávamo na stero koli liníjo, za právo cejno.

ZA VLOZSBE 4-ti percent interesa placsüjemo.

KISS EMIL. Bankhízsza
133 Second Ave New York.

Piáne i Popejvke Soula

Po akadémicsnom methoduší vcsim na Piano igrati i popejvati tak zacseéne, kak naprejídoucsé, deco i odracséne z-nájlepším nászhajom. Vszáki 6-ti meszec z-korcentom poszvedocsjíjo moji vucsenicke nyigovoga naprejídénja. — Dájte notri vpíszati szvojo deco, od zadovolnosztí garantejram.

LAMPRECHT MICI

Orszacske Vogrszke Král. Igroteakadémíje egzáména diplomejrana piáne i popejvke tanárkinya
710 E. 4th Street, Bethlehem, Pa.

SZTABLANO POSZOJILO GRÜNTALASZNSOZT

prvo ali drügo vu vszáksém vrejmeni dámo

Mí kúpímo ali odámo Grüntalásznsoszt

FEKETE & SON

2519-21 West Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

pouleg Western Avenue
Telephone Seley 6050

Vu preminoucsí 20 lejtajt szmo nase dugoványe pri Kúpüvanyi Sztáblenoga poszojila. Grüntalásznsosztí, vu zvonnejnye országe penezé i sífkarte posilanye znájvéksov zadovolcsesinov szpuníli vszákomí.

Vszákómí onomí, steri scsé szvojo rodbino z-Prekmurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszko-ga eszi szpraviti, mí szprávimio vsze potrejbne píszma za tou potrejbcsino brezi vsze sztrokskov.

PENEZPOSILANYE

Mí dolláre posilamo vu Prekmurje, Bánát, Bácska, Szlavonío i na Vogrszko.

Gvúsenosztí-Kiste

Mí z-árende dávamo Ogúsa-sosztí kiste za \$3.00 i více na leto

NE TRPITE!

Nega níkak bougsega za vase DRVÉNE ZSILE I BOLECSÉ SZKLEPI. Za vaso BOLECSINO na kraje i za HRBET ali drüge reumáske bolcsíne, kak pa

BEAR BALSAM

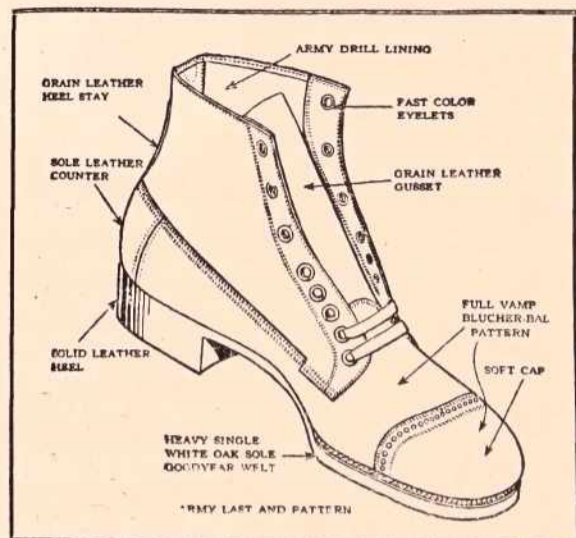
Prve kak bí kaj drügo núcali szprobajte e'ó csüdivíto vrásztvo i ví nígdár nete núcali drügo. Jezéro-jezér núcajoucsí tou právi ka je tou nájbougsé na szvejtí.

Kúpíte szi eden glász za 35c escse dnész od vasega patíkusa ali vrásztvo trzejoucséga, ali ne vzemíte níkak drügo. Csi nede melí v-szkladárnici povejte nyim naj vam szprávjíjo; pokázste nyim eto glásenyé. Ali pa esi ví scséte, písite zdráven knám i poslite 40c naj vam mí lekho poslemo na ednouk.

Central Drug Co. Center St., Shenandoah, Pa.

— Agente íscsemo vszépovszédi —

Szplácsa sze kúpti z-csísztoga ledra naprálene Cipele

Ví z-vasi cipelov tou vödóbíte, ka fabrikant vu nyé dene. Nej vecs — nej menyé. Tou je te zrok, zakaj ví tákse dobro blágo dobíte od

WEYENBERG CIPELOV

Poglednite dobro ete kejp. Tam sze vam pákásze vsze moesen leder. Ví szte vszígdar leško gvüsní, ka ví dobíte to nájboungse za vase peneze gda ví kúpti Weyenberg Cipele. Ár szo tej cipele napráveni z-samoga dobroga ledra Táksi cipele pa, steri szo tak dobro i moesno napráveni, tiszti szo naszlejndye vszígdar nájfalejsi.

Za Moske: \$3.50; 3.65; 4.00; 4.50; 5.00; 5.50; i \$6.00. Pojbom za \$2.25 i vise

DEGNAN'S THIRD & TAYLOR STS. BETHLEHEM, PA.

Cal. Coolidge prezidenta predpravka za sztálen szvetszki mér

Prezident na január prvoga mednárodno razorozsjenja konferencijo naminyáva vküper pozvati. Hughes-a europejszka pout.

Z-Washingtona glászijo: — Coolidge prezident tou nameynyáva, ka na január prvoga vküper pozové szvejtá vsze národe na razorozsjenje konferencijo. Vu zdajsnem vrejmeni vsze na tou szvedocsi, ka pozványe vu oktober meszeci poslejo rázno. Konferencija bi vu Washingtoni bila drzsána.

Csi bár ka je Amerika vu tom pítanyi officióno esese zdaj níti eden europejszki országnéj naznanila, za predpravko szpunyávajoucsi sztopáji szo zse vesinyeni od Hughes zvéonejsnyega minisztera sztráni.

Gda sze je Hughes zvéonejsnyidel miniszter vu preminoucsi kédnaj vu Europi zdrzsávo, eden sereg imenitni drzsélszki

mouzsov je goripoiszkaio ino je pozvedávao prinyi na szpunyávanye gledoucs té predpravke i vszepovszédi je szimpatiesen glász doubó.

Szamo kaj zvéonrédnoga szemore zgoditi vu Europi, csi szte tá predpravka zaisztino nadale szúne.

Vu politicsni kroungaj szo vszígdar znali tou, ka je Coolidge prezident vörník nádlnoga razorozsjenje i zatoga volo trno sztálen drzsájo tou, ka vu Washington edno razorozsjenja konferencijo pozové vküper.

Coolidge je zse po Harding-ovoj szmrti vözglászo, ka za razorozsjenje konferencije dugoványe prvle ali szledi vesint potrebne sztopáje.

Zsívisa cejne sze pozdígávajo

Po szociálnoga departamenta statisticsnoga razréda glásenyi vídimo, ka szo sze zsívisa cejne pozdignole juliusa meszeca vküpprigljano z-junius meszecom.

Od juniusa 15-ga mao do juliusa 15-ga sze je bílfe cejna 9 percentov pozdignola, mcle cejna 4 percentov, zmocsaja i paradásza cejna dvá percenta, pomarandze i rájsza cejna sze je pa eden percent pozdignola. Káve i sunke cejna sze je tídi pozdignola za eden péti tao percenta.

Glásenyé sze na vees véksi amerikanszki várasov szpomína. Med veesimi sze szpomené od Chicage, gde szo sze cejne poprejk 2 percenta pozdignole, z-tém vküpprigljano z-pred ednim letom bodoucsim sztálsom, vu Chicagi szo zsívisa cejne za eden percent szpadnole.

Zájenno ete híp je vu Chicagi 54 percentov dragsi zsvís, kak je 1913-ga leta bio.

Juliusa sze je zsívisa cejna po cejlom országi pozdignola, brezdelavnoszt sze je tídi poredno povéksalo ino tou sztávo eti vu Ameriki za "prosperitás" imenitjejo!

ZR-3 de szeptembra 10-ga sou na szvojo pout vu Ameriko

Marinarszki officérje vu némskom országi Friedrishchachafen-i, szo tou vözglászili, ka de ZR-3 Zeppelin szeptembra 10-ga sou prejk mourja vu ameriko v-Lakehurst, N. J. na szvojo nouvo stáció. Zdaj szo zse vsze krédi pripravili, ka je potrebno na tou pout. Ino dén za dnévom vöprobajo masíne, csi tak ka rédno delajo.

Csi bi pa kaj vmejsz prislo, ka bi tá pout dale osztála, dúzse neosztáne csi kaksí pár dní potisztom, kak je dén vöosznovleni, ár lüdsztvo zse tídi krédi májo, kí do na nyem szlúszbo szpunyáváli.

Zita de sla mozsá grob glédat

Neues Wiener Journal píse vu ednoj zádnyoj numeri, ka je Ziti Anglija dovolila, ka leško potúje vu Funchal, gde poglédne Károlyov grob.

Zita bísva vögrszka kralica je zse na szprotolejtje tak szkonesala, ka de sla na tou pobožno pout. Ali telko meszeczov je vzélou od tiszti mao, dokécs sze je nyej poszrecsilo potrebne papére szpraviti za potúvanye.

Zita vu krátkom vrejmeni odpotúje z-Lequeitoja, gde zdaj prebívá szvojov decouv.

Tídi Neues Wiener Journal píse, ka je Zita vu zádny dnévaj vu Lourdesi bíla, na tom francuskom csüde csinécsem pobozsnom meszti.

K-tomi je nyej na francuske vláde zouszedno dovoljenje bílou potrebno. Tou szí je tídi szprávilá, ali francuske sze lekar trno bojíjo od nyé, proszili szo jo, ka naj od pár dnévov dúzse ne bode na francuskom presztori. Ona je tou zselejnye francusom szpunila. Dokécs sze je vu Lourdesi zdrzsávála, je szamo z-edno-dvá cslovekoma dotíkála, — z-tisztimi, steri imé je naprej notri zglászila.

Küpte vase Cipele pri Csáli Löwy-ji ino dobíte vas kejp ksenki. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

Prohibicia i prezidenta odebéranye

Szühi právjio, ka amerikanszko lüdsztvo za dobro szpoz na szüho právdo. — Mokri pa rávno naoupak guesjio

Szühi i mokri officiólni voditelje páli dájo od szébe gucsati i píszati. Dá sze razmiti, ka zdaj, gda sze je prezidenta odebéranye kampány zacsno, szühi i mokri apostolje nedo mogli na méri osztáti, nedo mogli vöpresztáti, ka bi nej kaj guesali vszáki od szvojega previdejnya.

Veseraj szta Wayne B. Wheeler, Anti Sallon League of America iména szühoga drüstvo voditel i W. H. Stayton, Association Against the Prohibition Amendment iména szprávisca predszedník, gucsala prikapseno z-prezidenta odebéranye kampányom.

Wheeler, kí je szühe vüpani tolmaeso, je eto právo:

— K-meni notri prisévsé glásenyé, stero je sztálen zavüpnó, tou poszvedocsi, ka amerikanszko lüdsztvo vu prezidenta odebéranye kampányi Volstead-ovo szüho právdo szprávisca. Amerikanszko lüdsztvo szüho sesé bídti, amerikanszko lüdsztvo nescse znati od Whisky-a, pa níti od szlaboga vína i píve nej. Té dokáz poszvedocsi, ka je amerikanszko lüdsztvo trejnoga znásanya i csísztoga morála.

Zájenno Stayton je szvoje mokre vüpani vu szledécsi recsáj dao naprej:

— Po notri poszlánom glásenyi sze vöpokázse, ka sze je amerikanszko lüdsztvo zse navolilo szühe právde. Med prezidenta odebéranye kampányom de amerikanszka lüdsztva vecsina mokro sztávo zselejja. Lüdsztvo csi rávno nescse whisky, ali sztálen zselej szlabo víno i pívo.

15,000 TRDOGA VOGELJA BAJCAROV JE BREZI DELA

Scranton, Pa. — Zdaj, ka je doszta máli bajc zdelom gori hejnyalo za volo szlaboga trzstva je petnájszet jezero trdoga vogelja bajcarov brezi dela osztalo. Tou je glászo Prezident Rinaldo Cappellini z-1-ga district-a od United Mine Workers of America. Velke kompanije delajo puno vrejmen i szvoje vogelje vküper szprávlajo na prisésztno odajo.

ZAHVÁLNOŠT

V. Kobilji, vu sztároj domovini nasi bratje dája nouvo cérkev zídati ino ob toj príliki szo veski esesztnicke píszmo poszlali szvojím szlovenszkim bratom po iméni Ritlop Lajos, Urban Istváni i Végi Józsefi vu Bridgeport, Conn., stere szo gori oproszili, ka csi szo mogoucsi, naj nyim na pomoucs bodejo pri tom velkom i szvéti cíl szlúszésem deli. Opomínoucsi bratje szo z-szrdéa radi szpunili tou zselejnye ino szo preminoucsi keden vöpokázali edno sumo, k-steroj je zdaj esese edna mála suma kcoj prisla, stera je eto:

Püczko István Nedelica .. 1.00
Kogolsek Anna, Kobilje .. 2.00
Vküper vzéta suma \$3.00
Predetim vöpokázano \$126.00
Vszevküper \$129.00

Mi podpízani po etoj pouti tídi hválo povéjmo vszém nasím lüblénnim bratom i szesztram, kí szo bíli prijaznívi darúvati za nouvo cérkev v- Kobilji ino szo nam na pomoucs bíli vu nasem deli.

Osztánemo z-poszdravlejnyom:
RITLOP LAJOS
URBAN ISTVAN
VÉGI JÓZSEF

Szpravite szebi vas familíszki kejp za dár pri Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, Bethlehem, Pa.

ZA ODAJO JE

eden nouvi hram z-grúntom na Miller Heights-i, ali sze pa notri miní za eden váraski hram, steri sztojí z-presztorni 7 hízs z-ednov koupanszkov hízsov, z-lekteriskim poszvejtom i varaskov vodou. Zvön-toga jeszte eden Garage za dvá masína, 150 fájni dományi trszov i doszta mládoga szádnoga drevja. Lot je 100x110 fuszov velki.

Zvedáva sze leško vu reditelsztvi nasi novin.

PRAVDENSZKO GLÁSENYE

Naznánye: Moja zsená Mary, je povrgla moj hram i zatoga volo naznánye dávam, ka od dnesz mao jazs za nyou i za deco níkse sztroske neplácám, stere ona száma naprávi, zvön szamo tiszte, za stere jazs dober sztánem. Joseph Keréc, Middletown Junction.

Vszáki cslovek leško dobí lejpi kejp, csi szí vküper prispara tákse tiketi, stere dobí pri Csáli Löwy-ji, gda Cipele kúpi. Csáli Löwy je zdaj nej dávno napravo eden kontrakt z-ednim chicagoszkim fabrikantom za pět jezero kejpov i z-tej vszáki kúpiavajoucsi dobí szvoj kejp, kí vküper na dejva szvoje tiketi, stere dobí pri cipelov kúpiivali.

Bell Telephone 2678-R

Naznánye Szlovenci!

Szpostenyom naznánye dáva vszém postüvaním szlovencom, ka szva

BALKÁN BOTTLING WORKS

iména szoudereszko trzstvo prejk vzela, z-sterim va posteno i rédno szlúszila náj podpérajoucsé. Prosziva postüvane szlovence za podpéranye.

Németh i Gajnik

1738 E. Mechanic Street Bethlehem, Pa.

PAZKA! PAZKA!

Vszí tiszti, steri prehládjenoszt, reuma, plécsnebolezni ledevgyé, roké, nogébolezni, kasla, obísz; zsalodnem betégi ali vu kaksem drúgom betégi trpíjo, naj sze zviupaznosztjov obrnéjo k-meni

Diana Vrácsne Toplice

JOSEPH HORVÁTH

809 E. 4th Street Bethlehem, Pa. (So. Side).
Telephone: 2174

Dományi za dományega, podpérajte nase novine!

Coloumbia ino Okeh Rekordje

Columbia Fonográfí ino Poprávlanye

Szpostenyom naznánye dámo nasím prijátelom ino kosztimerom, ka prinasz dobíjo Szlovenszke i Vögrszke nájnovejse Rekorde. Katalog ksenki poslemo na prosnyou. Rekorde poslemo komakoli vu Zdrúzseni Drzsél várase.

Garantejramo po posti poszláno.

Columbia Fonográfé na lehki terminus odávamo

Phillips Music Shop

14 East Third Street Bethlehem, Pa.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Gdare bi pa Miklos cseha raztrancsérao, i nyega ménsi tál na mecsi pokázao. preci je zmosen král z-omurnosztjov velo, dvanájszet vítézov kaj bi po nyega slo.

I oni szo i sli z-bandernátov sájkov; i k-králi pelati Toldia z-précimbov; i velí král: "vojník, odkrój glavô, obráz, pové tvoje imé, i dáj csüti tvoj glász!"

Na kólina szpádne pred kráalom zdaj vojník, i etak govóri: "o zmosen poglavník! nê szem vojník jazs, li szkítar vandrajócsi, kakda szem grátao tô? zná te vszaznajócsi.

Ni szam nevé, kak szem szpadno v-lüdomorsztvo, i sztirao me je brat z-dómi na szkítarsztvo: ali szé szem prisao vadlúvat falingo, i csakat milosceso, ali pa kastigo."

Tak szrdesno je gucsao on pred zmozsnim kráalom, i na sztran potiszno szvojo lebko z-prsztom: bléda i erdécsa znameénya v-lícaj má, ár radoszt i tuga sze v-nyí vidíti dá.

Povídi sze králi tak lépi mládi znász, i etak ga píta prijaznívo naglász: "jeli nebi bio tí Toldi Lovrenca szin?" Miklos kumne zglavôv i tak szkonesca szvoj csin.

Po eti sze je král k-goszpodí obrno, i etak je gucsao zmozsno i ômurno: "goszpoda! vítéjze! eszi poszlúhsajte! bogme je nê sála, ka zdaj csüti máte: Mládi vojník ete je Toldi Gyürgya brat, i ete bi nyega jálno pogúbo rad, tak da ga z-droka szam sesé vözaprejtí, ino z-szvojga roda celó vövtajítí."

Dr. Thomas P. Culhane

OUCSNI SPECIALISTA

Ocsi vizitejra. Ocsále dobro zglíja.

127 W. 4th STREET, BETHLEHEM, PA.

SZMEJSNO CSTENYÉ

Nescse szedeti

Notri je priso eden sziro-
maski oslovek k-bogátomi gosz-
poudi vu kancelajo.

— Szedite szi doli James, —
ponúdí z-toucom bogátec sziro-
máki.

— Zahválím, Mr. je odgovo-
ro na ponízni, — James zdaj
szam szedo trí meszece.

Pista zná, ka je szvetsztvo

Na zdávanye sze je priprav-
lala edna deklina. Gda je vu
farov prisla edno gojndno, jo
goszpon plevános etak pí-
ta:

— Moja hesí, jeli znás, ka je
zsenítvi szvetsztvo ?

— Nevém, — odgovorí ne-
duzsno deklina.

— Nono, moja hesí, vej szi
sze pa vesíla tisztoza hípa z-
kátékizmusá. Ár musz mores
znati, ka je zsenítvi szvetsztvo..

Deklina esese neduzsnejse
odgovorí na tou :

— Vej Pista zná, ka je zse-
nítvi szvetsztvo !

Nouvo formo placilo

Eden zapüsceni cslovek je
notri priso vu eden szalon, tam
je goripogno stiri "britke" i
rávno telko glazsov píve. Pot-
tem je pa pravo bártenderi, ka
neplácsa, ár niti penny-ja
nema.

Bártender ga je zgrabo za
golér, k-dveram ga je posztavo,
naj sze nagne naprej ino potem
ga je posteno brszno, tak ka
je szíromák vödletto na street.

Tou je vido eden drügi gouszt
kí je rávno szprázno kupico.
Nej rejosi, pa nej gucsa, sou je
k-dveram, z-obrázom vöobry-
nyeni, naprej sze je nagno ino
je etak krícsao :

— Plácsam !

Velko pripoznanje.

Na koline je bio pozvání
Csalánosi Muki. Med vecsérjov
szamo ednouk etak právi k-
vertinyi :

— Od eti mao, ka szam ete
zsmajne kolbászi jo, me vecs
niscse ne zbantüje, esi mi tou
rejes povej, ka "szvinya."

Csaren i bejli

Bejli : Rastus, zakaj szi sou
za peka ? Pogledni sze bár vu
gledalo, ka sze ti mela po obrá-
zi pozna.

Csaren : Vu kakso mestríjo
bi pa te naj sou ?

Bejli : Za rourasa, te bi sze
nigdár nej vidlo na tebi, ka szi
zamázani.

Dobra prílika

Dekla : Zahválím, ka szte
me obránili z-vodé, ovak bi sze
zalejála.

Decsko : Nemate nika hváli-
ti, jasz bi sze zse dávno rad
szpozno z-vami ino gda szam
vido, ka globoko plavate, etak
szam szi erkaó : zdaj trbej
zgrabiti za prílika.

Dekla : Ovo zse znam. Ino
na tou szte zgrabili mené. . .

PODPÉRAJTE tiszte store
steri glasüjejo v-nasi novinaj

Bethlehemszki Banki

stere porácsamo nasim szlovencom, kak nájpostenejsa i
zaviüpana mejszta za sparanye i povnozsávanye nájvék-
sega kincsa : PENEZ.

13990

ZADOVOLNI VLOZNIKOV MÁMO.

Sztoga racsuna na vszáki stiri prebi
válcov eden vlozsnik szpádne i tou trno
szveklo poszvedocsi, ka vöobszlüzsáva-
nye, prijaznívoszt i nasi vlozsnikov za-
gvüsanye je trno pripoznato.

PREBIVÁLCOV DOSZTOJNOSZT

nas bank vszigdár vu voditelszkom
pozványi szpeláva

Po vlozsbaj trétji percent interesa plácsamo

Bethlehem National Bank

Prejk od Market House 3-ji i Adams Sts. kükeo

Ete bank je vrejden i rad vzeme vase vlozsbje

Notrivlozsbjeni penz suma je vecs kak
sészst million dollárov.

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoza Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa plácsa na sparavnoszt polozeni
penzaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

Ne odlásajte

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i
sifkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár
po toj kvoti doszta menye lüdi püsztijo v-Ameriko.

Prídte vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetlos-
cšenýe stero vam je potrejbno k-tomi deli.
Sifkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi
szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLÁCSAMO
3% INTERESA.

MI MÁMO PENEZE NOTRIPOLZSENE

od

PENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VARMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

ERDÉCSI ROUBEC

Od Kabos Edeja z-vogrszkoga

I.

Eden delavszki pojbec je
szkrícsao :

— Idejo bejli !

Vu drügoj minuti je cejli
sereg decé vdarilo gori velke
cészte práj. Bejzsali szo prouti
z-ráne mujstre domoumasej-
rajoucsój szoldacsíji, stero sze
komaj dalou viditi szkousz vel-
koga prája. Szamo voditelsz-
koga kapitána na yisziki drzsá-
na szábla sze je iszkrla z-dele-
csíne ino noug dünkanye sze je
csülo na toupí vu nedele pred-
poldnéva tühocsi. Szunce je
zacsnolo mocnejse, vrocsejse
szíjati. Eden z-národne fárbje
szkálja zvezani krcsmeni caj-
gar, tak da bi ga tézsila vrocí-
na, sze je na globoki doli vugno
na ceszto ino je drejmo.

Sztári Orován je v-toj zadü-
senoj vrocíni vönej szedo pred
vrátami, na zémli. Klanko szi
je pod drevéno nogou potégno
ino sze je trno dobro csüto.
Ceszte z-ovoga sztrána je té
szkrícsao k-nyemi Fóris, ko-
vács :

— Jeli pocsákate me, Orován
bácsi ? Szamo eszi idem k-bar-
bejri, dam szi doli posztrügati
obráz.

— Hodi prejk ! — je nyemi
kívao sztári.

Priso je kovács. Velki, mo-
csen decsko, nyegovo mládo
tejlo je szkoron raztrgalo szra-
kico, stera je nanes nej bíla za-
kapsena, kak je zse k-barbejri
idti návada. Brezi kaputa, z-
zamázanim obrázom, z-esarni-
mi rokámi, kakda je priso :
dönok je lejpi cslovek bio.

— Dober dén, Orován bácsi !

— K-barbejri ?

— Tá. Dam sze szpucati.

— Komi ?

— No vej nej dekli, — sze
szmejao kovács, — Naj jo vrág
tá neszé, gde li edna nacsakü-
je. Gori príde ednouk cslovek,
ka je niti nájlepsa nej vrejdna
za edno pipo tobáka.

— Jeszte, jeszte — je potrd-
jávo te sztári na toj zémli. —
Vej sze namejri med nyimi, ka
je vrejdna.

— Niti edna nej. Csi je lep-
sa, vszebole je hüjsa.

— Znábiddi. Ali vendar je
tou dobro, ka szo lagoje. Jasz
szam sze z-táksov vrlov name-
ro vküper, ka szam jo nanes za
stirideszét lejt nej mogo po-
vrzsti. Od lagoje pa tak ödíde
dale cslovek, kak je priso. Hi-
tro, z-dobrov volouv. Ino na
konci sze drügo delo tüdi na-
mejri csloveki, kak pa bi stiri-
deszét lejt szedo pri ednoj vrloj
zsenzkoj persouni. Zse jasz,
moj szin, tak míszlim, je ménsa
nevola, esi szo lagoje deklina.
Kresma je pogübeo, nesese sze
csloveki, ka bi vö sou zsnýe.

Kovács sze je szmejao.

— No, dobro razmite ví k-
tomi.

Orován bácsi je malo za-
drejmo. Gda je páli oudpro-
ocsi, zse sze je vendar szploj
szpozábo od deklin. Rávno
tak od vrli, kak od lagoji. Tou
je pítáo :

— Vküper szprídete popol-
dnévi ?

— Vej pa bode níkaj — je
mrrrao kovács, — Tú prídemo
vküper pod lipo. Kovácsje,
sloszarje, fabricski delavci. Prí-
dejo klanfarje pa masiniszter-
je tüdi. Vszáko nedelo vküper
szprídemo.

— Pa kaksí vöter píse ?

— Gde dober, gde bozszen.
Práviyo nasi, ka zse k-pámeti
prídejo goszpoudje. Právdo
tüdi napravíyo, stero de nam
dobro. No vej pa nam de sze
ednouk tüdi vedrílo.

— Vedrílo, vedrílo. Csteo
szam ednouk, ka jeszte táksa
zemla, gde pou leta trpi noucs.
Ali po pou leti sze tam tüdi
razvedrí. Vszákomi sze vedrí.
Szamo vö trbej pocsakati. Tí bejle
szoldacske glávé.

pa, moj szin, zdaj zse vszigdár
szamo csákas ? Vszigdár vkü-
per prídes ?

Na viziki je pogledno Fóris
okorno.

— Vej je pa esednejse, kak
pa ka bi sze zapoujo !

Sztári Orován je dojnagno
glavou, tak da bi z-klankov
gucsao.

— Persze, ka je esednejse.
Gvüsno je esednejse. No esi
rávno je víno tüdi nej zametá-
vajoucsje blágo. Ali tí .más
iszitno, ka je vküprzsnýe
bougse. Escse vendar od toga
tüdi bougse, kak pa esi cslovek
ouzdalecs obsüti kíklo, kakda
pez závca. Gvüsno je tou
nájbougse, esi vküper szpríde-
te pod lipov ino na szvéto ne-
delo te szi zgucsávali, ali te
gouvore poszlhúsali. Csi sze
vesászi sztere edno pár gláv,
tou je tüdi nej táksa nevola.
Neide tou nacsí. No nej szam
jasz táksi bojazlívi sztarec, ka
bi te vkraj rátao od bátriv-
noszti, ár keoj k-kovácsom, pa
k-sloszarom, pa k-masiniszter-
rom policáji tüdi prídejo pod
lipo. Naj li prídejo ! Dönok ji
menye jeszte policájov, kak pa
delavszki lüdi.

Fóris je vmejsz vszejko :

— Vej ji mí zse vréd poberé-
mo !

— Bogme ji gvüsno vréd po-
beréte. Ednouk ví zsnými, drü-
goucs oni z-vami. Vszigdár je
tak bilou tou. Vej je pa esed-
nejse, esi vküper szprídete.
Szamo tak szam szi míszlo ráv-
no, ka bi mogoucsje bilou esese
csednejse tüdi Persze sztári
nore, kaksí szam, premejsao bi
lúsnoszt. Jasz esese dohon pre-
mejsano lüdim. Míszlo szam,
szi, cslovek je mládi, víno nye-
mi tüdi dobro szpádne, dekla
rávno tak, pa persze vküppri-
hájanje tüdi. Csi cslovek doj-
pozsré za eden litercek, esese
je nyemi zadoszta csízta glá-
va, ka lehko prerazmi eseden
gucs ino on tüdi odgovorí na-
záj. Ino esi szi popoldnévi po-
gucsao delavcov nevolu-potrebje
csino, esese vecsér je tüdi mládi
cslovek ino nej bi bíla táksa
szramota, ka bi klonekao po
muskátlínovom okni, stero je
rávno zadoszta velko, ka sze
lehko vöszmeje na nyé kaksí
plávi ali brnászti vrág, za ste-
roga je vrejdno noríyo delati.
No vej právim, ka je tou norla-
vo delo, stero gucsím, ali jasz
bi rávno táksi norlavi decsko
bio, esi bi lehko tá lücsio eto
klanko ino ete bejli lén na toj
mojoj glávi bi esese ednouk
brnászti grátáo. Ár, moj szin,
mí szmo sze tüdi radi malo
zapoujili v-nedelo, ino na kon-
ci je vsze dobro, szamo ga za-
pojji. Víno, dekla tüdi, pa
gucs rávno tak. V-nedelo ve-
csér szmo mí tüdi píjáni bíl :
ednouk od vína drügoucs od
dékla, nájvecskrát pa od obo-
jega. Te szmo esese nej trno
predgali po nedelaj, ár popi
je tüdi trbelo níkse razveszel-
jávanye niháti. Mí szmo pa
ráj szamo píli ino sze küsüvali.
Tou je tüdi nej bilou bozsno.
Do vecséra szmo sze szamo tak
zapoujili od toga, kak sze ví
zdaj od predganya zapojíte.

Jasz míszlim, zakaj ne mejsa-
jo tej mládi pítvino ? Malo ví-
na, edno málo deklino, edno
málo vküpprihájanje ! Tak bi
tüdi nej bíl bole píjáni. Ali
právim, tou je persze noríya.

Zdaj je prisla tá bejla szol-
dacsíja. Od bobnyarjenja je
nej trno razmo cslovek rejosi.
Kak káksa trüdna gouszka, tak
je leto práj na nisziki pred-
masejrajoucsov szoldacsíjov.
Na dvá sztrána pa zvönejsnye-
ga várasa bouzse decé sereg je
bejzso za szoldacsíjov. Ino
gorizgrouzsani práj je kapao
nazáj na tühi ino je pofárbao
na bole szíve bluze, na esarno
Szamo vö trbej pocsakati. Tí bejle
szoldacske glávé.

— Te pa tou bi meni porá-
csali, Orován bácsi ? — sze je
obno k-sztáromi. — Tou naj
bode moje razveszeljávanye ?

— Dájte mi nazáj roubec !
eresé na esemeraszti deklina.

— Nedam ti, moj goloub.

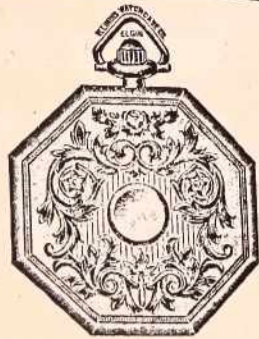
Vej pa ne povrzses tú brezi
vszákoga szpoumenka !

— Te ga zadrzsite !

Dekla je odbejzsala za paj-
dáskinýami. Znábiddi bole za
szoldákami. Kovácsa je pa
zgrabo níksi nágli esemér ino
kakda je esese za nyouv glédo.
z-polojne nepriszzebno je veses-
no roubec. Vu dvá falata je
oszto nyemi v-rouki. Té je
doli lücsio te erdecse ronýe vu
práj.

— Osztaníte z-Bougom, Oro-
ván bácsi !

Z-csemerasztoz segavosztoz
je sou prejk na ov sztrán ino
pasceso sze je k-barbejri, ka naj
nyemi dojposztrüjnye obrá-
Sika sze, ka naj sznazszen bode
delavec, gda pod lipov gucsati
sesé od vszej nyi nevoule, od
goszpodszke podnosnoszti. . .
(Dale i konec pridoucsi kedén.)

SZLOVENCI !

Primeni dobíte vszigdár
dobro BLÁGO, kakti na
rokou vöre, prsztanke vüha-
nice i vsze drügo zláto i
szrebrno poszoudo.

M. FINKELSTEIN

319 1/2 E. 3rd Street

Bethlehem, Pa.

Fóris kovács je poszlhúsao
ino glédao. Orován bácsi je
zdaj tüdi tam oszto vu práj.
Nej nyemi je skoudila vrocí-
na, pa nej práj.

Szoldacsíja je zse odmasej-
rala ino na tou sze je pár szhü-
zsecski deklin príkázalo. Szol-
dáke szo szprevájale vendar.
Glaszne, dobro zrascsene dékle
szo bílé, tak mocne ino szo svi-
cale kak szoldácke. Nístere szo
dojvzélé roubec z-gláve ino vö-
presztrejto szo szi széncó drzsa
le zsným. Edna je popejvala
od níkákgoga, koga szo notri
vzéli za szoldáka i nístera sze
je trno joukala za nyegove doj-
zrejané kondrave vlaszé. Vu
vszákóm táli je veszéla csupo-
ra bíla té sereg deklin, stero
szo za szoldáki masejrale.

Fóris-ove líca szo vu ogen
prisla. Popadno je edno dekle
z-esupore. Tiszta ga je poglé-
nola prvle na esemeraszti. Ali
mogo sze je nyej pobiditi te
kovács, koga prszí szo sze pred
nyouv tak szkázale, kak kák-
sa trata, na steroj trno dobro
szpádne tak trüdnó szi poci-
nouti. Doli je préjalo decska
mocno poglédanye tüdi.

— Ka scséte ? — je pítala ino
zse sze zaszmejála.

Kovács je bole prouti Oro-
ván glédao, gda je nyej odgo-
voro :

— Nescsem jasz od tébe ni-
ka, moj goloub. Szamo bi te
opítáo, zakaj zapelávas poste-
noga csloveka ? Zakaj tí ne
noszis kolaposa ? Zakaj ne
hodis po Váczi-vilici ? Escse
nájdejo tou míszliti od tébe, ka
szi káksa na dobro valon dekla.

Lehko je nanes na pamet
nej vzéo, ka je deklina erdecí
roubec med nyegovimi rokámi
oszto

— Te pa tou bi meni porá-
csali, Orován bácsi ? — sze je
obno k-sztáromi. — Tou naj
bode moje razveszeljávanye ?

— Dájte mi nazáj roubec !
eresé na esemeraszti deklina.

— Nedam ti, moj goloub.

Vej pa ne povrzses tú brezi
vszákoga szpoumenka !

— Te ga zadrzsite !

Dekla je odbejzsala za paj-
dáskinýami. Znábiddi bole za
szoldákami. Kovácsa je pa
zgrabo níksi nágli esemér ino
kakda je esese za nyouv glédo.
z-polojne nepriszzebno je veses-
no roubec. Vu dvá falata je
oszto nyemi v-rouki. Té je
doli lücsio te erdecse ronýe vu
práj.

— Osztaníte z-Bougom, Oro-
ván bácsi !

Z-csemerasztoz segavosztoz
je sou prejk na ov sztrán ino
pasceso sze je k-barbejri, ka naj
nyemi dojposztrüjnye obrá-
Sika sze, ka naj sznazszen bode
delavec, gda pod lipov gucsati
sesé od vszej nyi nevoule, od
goszpodszke podnosnoszti. . .
(Dale i konec pridoucsi kedén.)

AMERICAN WINDISH PUBLISHING CO. INC.

Z-nouvimi masinami moderno
notrivpelana Stamparija. —
Oprávla szakseféle stampar-
szko i knjigovezárszko delo vu
nájkracsisem vrejmeni, vu náj-
lepsem vöposztávlenyi za náj-
.: bole rédno cejno. .:

"Amerikanszki Szlovencov Glász" stamparija

NASE ZDRÁVJE

Szrdca klepanye tou pomejni, naj posztnejse zsvémo

Táksi cslovek, steri je escse nigdár nej vöprésztao zemlotrous, nancs nemre znati kaksavolka groznoszt je tou. Teda cslovek pod szebov trdi pod má i naednook sze szamo zácsa gíbatipodnyim zemla, tak míszli, ka je zdaj zaisztino konec prisó zsitki.

More bidti vu cejlom nasem zsitki szi nigdár ne míszlimo na nase szrdcé. Liki ednook sze vsze pripeti, vcsászi je nase szrdcé napádnjeno od neprijétnoszt, od tákse neprijétnoszt ti sterioj nancs zroka nevejmo. Szrdca rédnoszt zmenka i nasa prsi i gut sze napuni znepríjétnim dugóvanyom. Tou je szrdca klepanye.

Tá sztvá je more bidti veckrát nej tak nevarna, kak szi pa od nyé míszlimo. Porejkno tou ne pomejni záto vesaszi, ka je tou szrdesen beteg, rávno nej tak kak edna mála szmét vu ouki ne pomejni vesaszi oszlepnyenoszt, ali pa oucsen beteg.

Szrdca klepanye tou pomejni, ka vu tejlí nega rédnoga szisztéma. More bidti, ka je szrdca zdravo, ali ona vküpprikapcsenoszt, kak je szrdca, je z-nerédnim klepanyom, stero sze tak naprej pokázse, ka nam szrdca kleple.

Od pregledávanya betezsníkov, kí szo doli bílí potrejtí pri zdrávji, sze je veckrát vöpszvedocsílo, ka vu szrdesnom betégi trpíjo. Doszta gori i doli po sztubaj hodejnya, friska hodba ino zsmetno zdígávanya pozrokúva szrdesnoga klepanya napádnjenoszt.

Lüdj, kí szo szlabe nature,

na hitroma sze presztrásijo, ali grozne glászi csüjejo, tiszti na lehki dobíjo té beteg. Nájvre táksi lüdjé, kí szo csemeraszté nature, ali szo vu kriticsni lejtaj; té lejta szo od dvanájszet do stirinájszet i od stirideszét do stirideszét, vu tej lejta sztarosztí sze nájhítrej dobí té nevaren beteg.

Ali nej je szamo szrdca vu toj nevarnosztí, nego drügi táli od nasega tejlá tüdi.

Med tejlí faktorami, kí tej betegov znamejnnya zroküjejo, jesztejo rázloesne zácsimbe i pítvín. Prevecs doszta tejlá, káve ali alkohola vzsívanye zroküjejo. Tej betegov znamejnnye (symptome) prejkmere kadenyé je návaden zrok, ka cslovek szrdca klepanye dobi, ali pa mocsen obracsáj pri krvi.

Pri vszáksem táksem pripet-jej sze mórejo právi zroki vönájdti i te sze naj vrásimó, gda zse známo, ka odkéc szhája nas beteg, ár je tou nájiméntejszi faktor.

Zsenszke doszta lezsej dobíjo té beteg, kak moski, ár szo one bole razdrázdzsene pri szvojoj krvi.

Csi jejsztvína ne pomore tém falingam, za tou szo vrásitelje naj pomágajo toj nerédnosztí.

Sör fabrika pod zemlou

Chicago, Ill. — Vu Frankfort, Illinois-i na ednoj farmi szo pod zemlou edno isztinszko sör fabriko najslí prohibitionszki policáji. Tak prilicsno je bíla notri naprávlena, ka sze je priglíjala k-ednoj máloj sör fabriki i na dén je do 200 lagvov fájnoga söra lehko napráv-
vila.

Zavüpvavnicke Nescsemo samí szebé poznati

“Amerikanszki Szlovenov Glász” Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá estejocsim, ka, kí szi té szlovenszke novine escé zapovedati, naj szi je szamo pri nasi “Zavüpvavnicke” zapovej i naprej plácsa. Ali kí bi je Zavüpvavnicke nej mogocsi bio plácsati, on nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovence, naj vszígár proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tiszto odpiszki steroga dobite bode tej novin imé: “Amerikanszki Szlovenov Glász”. Csi bi pa na tom odpiszki toga iména nej bílo, tak te odnász novin tüdi nemrete csakati, ár mí tákse vu znánye nevzémemo, stero mí niti naznánye nedobimo. Mi szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sumo vu réd zememo, kí do meli tákse odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovenov, Glász novin szhájjajocsi.

Amerikanszki Szlovenov Glász novin Zavüpvavnicke iména:

Bethlehem, Pa.

Bölez András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Doncsesz Jozsef

Elizabeth, N. J.

Gombotz Ferencz

Bridgeport, Conn.

Tkálec István

92 Pine Street

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1913 W. 13th Street

SZLOVENC ne szmi brezi szlovenszki novin bidti. Plácsajte naprej na nase novine!

“Szpoznať samí szebé” — tou je bílou indasnyí greski filozofusov velko vesenyé, stero je tiszto hípa bílou erkanye szamo ino erkanye osztáne nadede tüdi, tou velko vesenyé szo greski filozofusov vrsztnecke rávno tak nej znali szpuniti, kak mí dnesz.

Vu nature i zvönejnyega szvejtá szpoznaťsztví szmo trno naprej prisli od sztarinszko-ka i szrejdnyega vrszta mao, ali ka nase lasztívne bívosztí szpoznaťnye dosztája, nika szmo nej prisli naprej od nasi ocsákov.

Zvejzdno nébo, vu brez konecsnoszt zgiúbése zárcsne planéte bole poznaťmo, kak pa samí szebé. Ino ka je escse csüdnejse, ona szkrovnoszt, stera okouli zaopásza nas znotrejsnyí szvejt, lekar nász nebriga doszta.

Csi bi kre zvönejnyega szvejtá vu táksóv neznánosztí bílí, kak kre samí szebé, nej bi mogli pretrpeti mantrajoueso negviúsenoszt ino z-vszákóv mocsjóv bi sze vrsenili na rázloesnye szkrovnosztí. Ali gda od nase düse szkrovnosztí jeszte gues, na prouszni sztánemo ino tak níkak csütimo, ka szkrovnosztí more szkrovnosztí osztánóti.

Tou právjio, ka je Napoleom záto zgiúbo waterlooszko bojno, ár je na ednook, na náglí zgiúbo vsuzebno vüpvavnoszt. Zsmetno bi bílou dnesz zse vu histórije dalecsini vöpszlejdítí toga erkanya isztinoszt, ali telko je nedvojno, ka je Napoleona buknyenoszt dönok szamopoznaťnya zmenkanye pozrokúvalo.

Te velki vojvoda i politikus je popolno pozno tiszto hípa Europo, tém vise cejlí szvejt, trno dobro je pozno lüdsztvo, geográfíjo, vojzsküivanye, ali nej je pozno szamo szebé, ár je szvoje szpodobnosztí dönok lí vise sacao.

Na tákse gordánye sze je nakano, stero kakstécs je gli talentní bio, nej je mogo doprinesztí.

Ino Napoleona zsítek je povéksana példa tiszto hípa, stero vu nasem mensem, tesznejsega krouga zsvilejnyí tescé.

Med nami jí tüdi nájevcs szamopoznaťnya zmenkanosztí áldovov. Ne poznaťmo szebé, ne vídimo csíszto szvoje szpodobnosztí ino tákse cíle zmejrimo pred szébe, zatáksimi dresemo, stero nemremo doszég

noti. Prejk mére cenímó szebé, ali sze poménsávamo.

Szamopoznaťnya zmenkanosztí je szvedousztvo, ka nemremo poglédnóti samí szebé. Nájvéksa nevolá je pa tou, ka nancs sze ne vrsenímó szvojea právoga mertüka na konsta tejranye. Bolezno bi bílou z-ednoga tála csíszto víditi szebé, nasi talentov málicsino, nasega karakterá, znácsaja zmenkanye, nasega csütejnya szfalíványe.

Kre drügoga tála nancs vrejmena nemamo na tou, ka bi szebé opazili. Nájvecs lüdi szamo vu toga znányi zsvívé, ka sze godí okouli nyega. Ali ka sze vu znotrejsnyem szvejtí zgája, od tiszto szamo trno na rejtki má znánye.

Ka naj szebé szpoznaťmo, vu prvom rédi bi mogli szvoje falinge poznati. Ino záto je zsmetno gordánye “szamopoznaťnye”. Nájvecs lüdi szamo vu drügom vídi falinge, dokécs je z-lasztívno persounov nej szamo potprlívi, nego do brezi szkonesanosztí tázaglédaťjousi ino zglíja sze szebov, ka je nej vu nyem falinge, nego vu nász-taji, vu polozsáji, vu zdajnyem tiváristvenom zsvilejnyí ino vu nasi bílzsnyí. Ár szam szebé szpoznaťnye ne térgya szamo sztanovitosztí nájevcsí grádus zousci lasztívnyí persounami, nego bátrívnosztí tüdi.

Nájvecs lüdi szamo zousci z-drügimi zná szígurní bídtí ino stero vu drügi oszoudíjo, tiszto vu szebi z-dobrov nágíbnosztjov tázaglédaťjo. Zvön-rédnoga talentuma lüdjé sze lehko pozdignejo szamo na tiszto pozdignenyenoszt, ka szvojo düsevo i dühovno zsmécsavo rávno tak korrektno lehko zmejrijo, gda na vágo sztoupíjo, ka naj szvoje telovne zsmécsave méro konstatejrajo.

602 lájznica szo vkraj vzéli

Harrisburg, Pa. — State Highway Department je zdaj naznánye dao, ka je vu etom leti doeti mao 602 lájznica vkraj vzéo táksim automobilosom, kí szo nej tak vozíli z-automobili kak právda naprej píse. 585 person je na csarno listo prislo rávno za toga volo. Preminoucsi keden je 20 person zgiúbo lájznice i 30 person je prislo na csarno listo.

KORINE

Nájlepse korine za gosztíványe, ali za kaksí kóli drügi poszeo szamo prinasz lehko dobíte za to nájnizsise cejno i vu nájkratsisem vrejmeni. Prídte notri, gda de vam na korine potrejbésina.

T. M. HOGAN

KORINAR

331 South New Street

Bethlehem, Pa.

Telephone 1879-R

Jedíni trzsci Aunt Polly i divatní Stout Obüteli za Zsenszke. — Nega tak velke ali tak mále nouge, ka bi mí nej mogocsi bílí Obüteo dati.

Velikoszt : 2½ do 12 numere sürki i voutszki.

M. E. Kreidler
i Szinovje

NAJPOSTENEJSA

OBÜTELI BAOTA

17 East Third Street

BETHLEHEM, PA.

SPECIÁLNO

Vszígár ospicseni klabájszje (Ever Sharp Pencils) i nájbougsa za píszyane péra sze zdaj dobíjo trno fá.

Cejna je püscsena

1/3

Vszáki, kí je potrejbem na dobre péra i klabájsze, naj szi zdaj küpi.

Lehigh Stationary
Company, Inc

14 West Fourth Street
Bethlehem, Pa. (So. Side)

Michael Palásthy

827 E. 4th Street

BETHLEHEM, PA.

Oprávlam vszeféle lekte risko delo z-garantéranjom Primeni sze dobíjo nájbougsí globi v-poszvejte i szaksa lekeriska náprava, stero sze pri hrámi i biznici nüca.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja million dnévov i noucsi odvrené — Nase vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví escse pomlíte kaksá nevolá je bíla za vogelje lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti tou ni eden nevej. Zakaj bi szi vzéli nepotrejbno pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevarnosztí vu zímí, ino vam hram priátelszko naprávi. Eden ton od NASEGA VOGELJA je vees vrejdnó kak pa millon füntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Nega pára v-Bethlesemi i okroglini

PUROX SZOUDI

Stero Horlacher Sör fabrika rédi ino je pripoznana za to nájbougsó. Csresnyov, narancs, citrom, grozdjov, gyagoden, kopüsnicen i doszta drügi zsmajov.

Jedíni trzsec :

HORVÁTH GYULA

519 Polk Street — Telephone 201-M

Zapovejte szi edno bakszo ino te vídli rázloesek! Na gosztíványe, krsztítje i drüge veszélnice vam comou posztávimo pítvino; szamo telefonejrajte.

Tákse KOULICA ZA DECO

ksenki dámo

vszákomi nouvomi naprej plácsnki, kí na cejlo leto naprej plácsa na AMERIKANSZKI SZLOVENCŌV GLÁSZ

Cejna \$2.00

bole finejsi, kak pa ka bi ga edna szíromaska jágerszka familija mogla küpiti szvojemí deteti ino sze ne sika k-ovomí detecsémi gvanti, steri je od nájosztó, ino té pocío je moj bio.

— Kak znás tou? — je píála od csemerouv z-erdécsenim obrázom Kalmároja.

— Jasz szam ga noszila, jasz ga mejla, na tou gvüšno poumlím; — je právla zazsigano i z-velkov gvüsnosztjov Fánny, nájménye nej brigajoucs z-sztáre zsenszke csemerámi, stero je z-szvojmí znásanyom do krvi zbantívala.

— Gde je tiszti pocío? — píta Zentai.

— Vesaszi naprej prineszém. Poglednite ga goszpoud, ino szoudite zsnýega, ka kaksí fájni i lejpi je, táksega szamo podnoseni lüdi dejte lehko noszi.

Mládi Zentai je z-nametávajoucsim poglédom szpévájáo te recsí ino Fánnyke csrsztví líc spílánye, stera szo jo povszojzili vrsenilo na tom, ka naj nyéne recsí vörjejo.

— Idi, prineszi naprej tiszti pocío, — je pravo po mrzлом, szmogornom glászi sztári jáger, kí je szvoje csémere zse komaj ládao zavrejte drzsati.

Ali Zentai je sztavo dekló, gda je vu na sztráni odpérajoucsó hizso secela idti.

— Ví szte dnesz trno zbantívali té vrle sztaree, moje dejte. Máte kaksí zrok, ka naj jí tú povrszete? Povejte mí sztanovítvo, lagoje szo sze znásali z-vami?

— Nej.

— Te pa prvle proszite od nyí dopüscsejnye, kak bi pocío naprej prineszli, od steroga nancs ne-

— Dönok mí odpüszítite, ali z-táksóv zgodbov stokoli lehko príde eszi, ino stokoli lehko proszi od deklin edno, ali od nász bi nemáratnoszt bíla vödátí... Ino nancs nedámo.

Zentai, na koga znásanyi i glászi sze je vídlo, ka je nej k-prosnyí, nego k-zapovedáványe navajeni, z-bantívano eresé:

— Za svindlara me drzsíte, goszpon Kalmár?

— Tou szam nej pravo, — povdárja te szpítávajoucsi, — ali ka na lelkoski tákse nemrem csinití, tou do goszpoud tüdi prevídlí.

Ino tak da bi nyemi zse na tezsávo bio te ynougi gues, ykraj sze je obrno, netrplívo zaszkajoucs szvoje düge, szjeje bajuszí

Na pár megnyenya je túhocsa grátala v-hizsi. Na vszákoga obrázi sze je zámírje szkázalo, ino Zentai je páli na dekle obrno ocsi, med steroga nászladom je Mari na tla vrgla szvojo pogléd.

Sztári trzsec je szpzdobnoszt iszkaó med detetom i máterjov, ali zopszton. Niti ednoga poznánoga téga je nej nájsó gori na deklin lícaj, ali ka szo obejdej zvönréda lejpe, tou sze je nej moglo zatajiti.

Tejvi dvej deklini, kakda edna pri ovoj sztojí, cílou vödopuni edna drügo. Márike zlátnoplávi vlaszjé, szíve ocsi, prevíoucsa kouzsa je csrsztev rázloesek kmicsni líc, csarni oucsi i kovranszki vlászov Fánnyki, stera je malo visisa bíla od nyé, ali Márike zrás je drovnejši bio od ove, stera je mocno vözrascsenoga tejlá bíla.

— Vsze tou, ka ví meni právite, goszpon Kalmár, je trno zsalosztno na méne gledoucs, — je zacso za eden cajt Zentai Vince, obládajoucs nyegovo

Postinszki inspektor je dojprijani, kak glávni touvaj

Wm. Faby, je z-tém tozseni, ka je on v Chicago-i vözbredo tiszto touvajstvo gda szo dvej million dollárov vkradnoli

Ne briga sze za tou, ka bi za szébe zagvüsanost szpravo

Pred pár meszecami je velki práh napravilo ono velko krádjenje, stero sze je zgoudilo v Chicago-i, gda szo na zselezni-ci pelajouco posto pokradnoli v dvej million dollárov vrejdnostzi. Zavézniški detektivje szo zse meszece na tom delali, ali komaj zdaj sze je nyim poszrecsilo právoga zbrodca dojprijéti v persouni Wm. Faby-ja.

Faby je bio v svzovoj kancelaji, gda szo detektivje prisli po nyega i vesaszi szo ga odeganali pred zavézniškoga birouva i on je nyegov bond (zagvüsanost) na \$50,000 (pédeszét-jezér dollárov) napravó. Faby sze je za bond nej poszkrbo i tak szo nyega v vouzo djálh v Geneva Illinois drszéli.

Faby-ja dojprijanoszt je trno neesákano prisla, ali k-tomi je detektivje tou pripomoglo ka szo nyega vecs krát vidli z-táksimi lüdmí na stere szo miszlili, ka szo tao vzéli v tom krádjenyi i tüdi z-pízmami sze je dotíko z-táksimi, kí szo od té touvajije mao odszkoesili z-Chicago okrogline. Faby bár tají, ka bi on káksi tálnik bio toga krádjenja ino tou trdi, ka je tou prouti nyemi vküppriszégnyeno, naj nyega z-szprávjio.

Faby je héresen cslovek bio pred etim ino je nisterno postinszko touvajstvo na szveklo szpravo. I rávno on je bio tiszti, kí je vönajso i vöposzvedoeco, gda szo Dearborn Street postinszko stácio vöpokradnoli, za steroga volo je "Big Tim" Murphy v Leavanworth vouzo priso za té krádjenostzi volo. Tiszto hípá szo na toj imenüvanój posti edno million dollárov vrejdnostzi vkradnoli.

Csi vász nogé bolíjo pridte k-Csáli Löwy-ji. 225 E. 3rd Street, gde sze vam nogé z-vitezrajó od vucsenoga noug vrácsítela szploj ksenki.

Vecs million vrejdnoga zláta szo najslí v uogrozsdjenom hajouvi

Vu bojnškom vrejmeni szo doszta hajoucov pogrouzili némski szubmarinje tak szo tüdi pogrozili eden engliški hajoucov poiméni Laurentic, na sterom je 30 million vrejdnoga zláta bilou, té hajoucov szo englarje zdaj vözdignoli zmorja, steri je 90 fuszov globoko bio. Té hajoucov je eden némski szubmarin pogrouzo 1917 leta pri ájriskom brejgi pouleg Lough Swilly-a i te szo vesaszi na tom delali, ka ga vö szprávjio za té vrejdnostzi volo.

Engliški preiszkáveci szo zse sészjt lejti delali na tom naj tou vrejdnostzi naprej szprávjio, stero sze je nyim zdaj poszrecsilo. Ednouk je tákse videjnye bilou, ka tou vrejdnostzi nedo mogli poiszkatí, ali gda szo szkoron steli povrcsti delo, te sze je nyim poszrecsilo edno kamro nájditi, gde je tá velka vrejdnostzi notri bíla i tak szo zdaj vsze vözvéli.

Zdaj szi lahko premislávajo v uospítáli

Brownsville, Pa. — Will Reynolds i nyegova zsená Louise, szi zdaj lahko premislávata od tiszto csinejnaja, stero szi vcsínola eden drügomi.

Pouleg níksega zroka szi sze szvadila. Szvája je prisla na bítje. Louise je pejglo vzéla ino je svzovemi mozsévi gori na rokou pritézsila. On je pa v csemeráj brítvo vzéó, ali nej jo je meo casza nácati, ár szo policáji prisli, potisztom pa ambulance i doktorje. Zdaj szi obá v uospítáli, gde szi lahko premislávata od hüdogo csinejnaja.

Nájmáljsi poutnik

Boston, Mass., — Stiri meszece sztara Terrence Heath, je száma potüvala v sztárikráj zdaj té preminouce dni. Tak miszljio, ka je tou nájmáljsi poutnik, kí je szám v uozebi tou dalecsno pout vcsíno. Terrence-je mati je mrla za krátek casz potisztom kak sze je narodila i zdaj jo nyéni ocsa domou poszlo k-sztárim sztarisom v Liverpool. Do hajouva jo ocsa szprevedo i tam jo prejk dao ednoj matrona-i, stera je deklésko pod obrambo vzéla ino de na nyou pázila po pouti.

Devédeszt lejti sztara sneja

Vu New Yorki je William F. Reilly "generális" — kí je blüzi 70 lejti sztara — vörazglászo, ka sze je ozseno z-Mrs. Charlotte Langworthy Truckom, millionárszkov dovcov, stera je 90 lejti sztara. Tá nej rávno trno "mláda sneja" je dovcica Solomon Trucka ino prestímáno esész szpunyáva.

Obroucs je nüco, ár je nej znao plavati

Uniontown, Pa. — Deszét lejti sztara John Jodarsky je vönej sztara pri vödej gde szo sze nyegovi pajdásko veszólo koupali i szkoron vszáki je meo eden znotrejsen gumi automobilškoga kolá, ár szo sze tak plavati vesíli.

John je toga nej meo. Okouli sze je zglédno ino je ovárao, ka je eden zselezen obroucs tam lezso, steroga je on gori vzéó ino ga je seseo nücati, kak szítka obrambo, ino je szkoeso notri v voudu.

Szledi szo mrtvoga najslí v voudu ino je obroucs izda moesno kszebi meo sztátsnyeno.

Plácsajte naprej na: "Amerikanszki Szlovencov Glász"

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinász sze dobi szákša zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

GDA DE VAM POTREJBCSINA NA POHISTVO, KÁRPETE ali KÁHLE

prídte kmeni i vidli te, ka te zadovolni, kak zblágom tak z-cejnov

HARRY KRUPP

843 E. Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.
Phone Cedar: 5752-W

Szlovenec naj ne bode brezi szlovenszki novin!

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Naznánye Szlovenci!

Vszém postüvanom szlovencom dam naznánye, ka szam na nouvom meszti

Joseph Hotel

oudpro, gde sze dobi vszefelé jejsztvina ino pítvina za primejrno cejno.

JOSEPH GOJTAN
817 Chesnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

SZLOVENCI!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri v uozebni szlovenszki novinaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, stere nam nej potrejbno zouszedno porácsati, ár v Pittsburghi zsvoucsi nasi bratje szamá dobro szájó, ka v te glasüvajouci storaj za rédno cejno dobro blágo do-bijo i szaksega szlovena prajzámívo vöobszlüzsávajo.

Telephone Cedar 8131-R

NOVY'S
CAFÉ & RESTAURANT
Cor. Madison and Peralto Sts.
Pittsburgh, Pa.

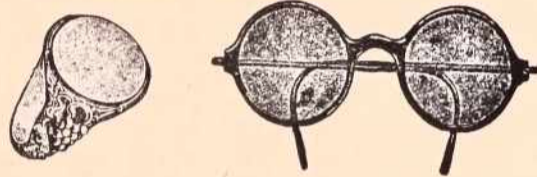
Postüvani Szlovenci! Sztavite sze pri John-i na kükli, ár tam dobite nájbougso jejsztvino pítvino. Vszáki szlovenec bo de z-nájlepsim postenym vöobszlüzseni

John J. Chapman, lásznik.

Vi dobite primeni küpiti vszákse féle nájbokse Cigare i Cigaretline, steri szo sztoga nájboksega dohána napravleni. Jasz trzsim to nájbrednyejse blágo, naprebéranje v uozebni vszáksim iméni.

Tüdi v uozebni nájbepsoj posztávi decinszko spilo dobite primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobite ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte v

S. MALLIN, Vöarszko baoto.

729 E. Ohio Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

SZLAMENI KOLAPOSJE

Prinász dobite nájbepse Szlamene Kolapose Mí mámo vase mere, vaso moudo i vaso cejno.

\$1.50 do \$3.50

Nouve féle szrakice zgolejrami, stere szo trno prípravne za letosnyo nosnyo.

\$1.00 \$1.50 \$2.00

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

Dupliske Erdéce ali Szíve Stempline dobite z-etim glasenyom

F. N. HOFFSTOT, Szednik GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
T. W. FRIEND, Podszednik H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnost \$200,000.00 Cejno Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobjio z-Arende
4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásznik.

Szlovenci, kí szi scsé dobro frisko meszou küpiti, on sze naj obrné v uozebni mesznicó, gde sze dobi szákse féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszigdar dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, csi pridete v uozebni moj Hotel, ár primeni dobite tou nájboukso blágo za nájbrednejso cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásznik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznánye dam vszém szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi nájbepsoj postenejse vöobszlüzsényi

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

zamerkanje zavolo prvejši rejesi, ár je mogo prevíditi, ka szo z-tála isztine bílé. — Meni je moje vñúke gorinájdjenje szítka cil ino zdaj szam zse tak blüzi bio...

Fányi je zse nej mogla dale presztáti poszlüh-sanye. Naprej je sztoupila ino je csrsztvo právla:

— Od náj edna je dönok li vasa vñúka, goszpon Zentai, tou je brezi dvojúvanya isztina, szamo tou je pítanje, ka stera od náj.

Vszí szo sze zoszáseno zglédnoli na nyou, ali ona je nej prisla v uozebni zavolo vnozino poglédov, ino je zazsigano nadaljávala:

— Csi je mogouce na nature rejes datí, tak szi tou miszlim, ka jasz szam vasa vñúka, ár, ár... — je nadaljávala zadrgávajoucs, — jasz od prve minute mao nájbékso vlecsécsnoszt esütim kre vász.

Szásenoszt i túhoesa je naszledüvala te dvojúvajúcs vöpovejdane recsi. Na níkoga szo nej djalé prijaznívi nászlad, ino Zentai bi ráj bio, csi bi sze nej zlgászile z-oni lejpi mládi vüszti. Nejrado sze je k-Márikí obrnoula ino z-poglédom tak da bi jo kaj píjala.

— Jasz szi tüdi tak miszlim, — je právla Mari po krotkom glászi, steri je malo trepeto od bojz-nostzi ali od zburkanya, ino z-nezgovornov krotkosztjov. — Jasz sze natelko drzsim k-etomi meszti, k-sztárim sztarisom, stere bi nej mogla povrcsti, ka tou obsütunoszt, prizpodobno k-Fányiki, nemrem vzéti za drügo, kak za nature rejes, ino jedíno oua more bidti iszkajouce dejte, vasa vñúka...

Náglo je zamucsala, ino je keoj sztoupila k-Kalmárojci, vrejlo jo obinoula, tak da bi sze bojála, ka jo razdelíjo od nyé.

Vszí szo száseno pregléjúvali tou toplo podánoszt ino sztára zsenzka je z-lübéznostjov poglédila Márike vlaszé ino z-britkim zaszejanyom sze je zglédnola na Fányiko, stera je z-kmicsno erdésimi lícami, z-okornim poglédom sztála pred nyou.

— Ino ví bi radi sli z-nami, moje dejte? — je píto zadrzávajoucs Zentai Vince od Fányike.

— Z-nájvéksov radosztjov.

Kalmár je nejradno szkumao z-glavoucs.

— Ne szpádne vam zsmetno sze odloucsiti od tej vrli sztarcov, kí szo sze do eti mao szkrbeli za vász ino od Márike, stero sze za szesztro drzsali? — je nadaljávaló Zentai szpítávanye, ali nyegov glász je níkse toploucs nej szkázao, tém vise szkoron je lagve voule bio.

— Zsmetno mi szpádne, ali dúzsnost mi je vász naszledüvati, kí szi mi sztári ocsa ino k-komi potom toga szlísim — je právla Fányi brezi vszákou dvojúvanya.

— Te pa szamo idi! — je szkrícsao na csemerasztí Kalmár. — Idi, nebm te zadrzávao, naszledüj nature rejes... — je povedo keoj na spot, — vej szi eti tak nezadovolna bíla.

Zentai je premislávajoucs glédao pred szébe, potem je gorisztano.

— Szamo da bi bilou kákse znamejnye, stero bi lahko opoutilo, — je erkao ino je ednouk na edno, drügoucs na drügo dekló zglédnovsi, stere kak szo rázlocsne nature, sze je od toga meo príliko ogvü-sati, ino tou je nej na Fányikino prejdnyoszt szlü-zsilo.

— Jeszte! — je szkrícsala Fányi. — Eden máli zszívím szvilom podmetani pocio, steri je doszta